

De Rooms Katholieke Begraafplaats van Medemblik lag in 1871 nog buiten de stad, op het landgoed Welgelegen. Nu ligt het tegen de rand van de stad aan. Daarnaast staat een klooster dat nu dienst doet als bejaardencentrum, en een kerk. Vroeger woonden hier de Zusters van Liefde en de Fraters van Tilburg.

De orde van de Zusters van Liefde werd gesticht door Monseigneur Joannes Zwijssen. Hij was pastoor in Tilburg. De grote meerderheid van zijn parochianen bestond uit textielarbeiders en dagloners. Zij verdienden ternauwernood genoeg geld om van te leven. De sociale omstandigheden waren bijzonder slecht en kinderarbeid in fabrieken en werkplaatsen kwam in die tijd veelvuldig voor. Zwijssen was begaan met de nood van mensen. Hij stichtte in 1832 een 'Gesticht van Liefdadigheid' om de kinderen onderwijs te kunnen geven. In dat jaar stichtte hij ook de Congregatie van de Zusters van Liefde van Onze Lieve Vrouw, Moeder van Barmhartigheid. Hij begon klein, samen met drie zusters, vanuit een kleine woning in Tilburg. In de jaren zestig was de congregatie driedui-

zend zielen groot, om nu met tweehonderd zusters te eindigen. De zusters waren ook in andere landen aanwezig en met name in Indonesië en de Filipijnen bloeit de congregatie nog.

Zuster Alphonsa is de enige Zuster van Liefde die nog in Medemblik woont, twee anderen wonen in Brabant, de rest ligt begraven in een zustergraf op de begraafplaats, waar ook nog een priestergraf en een graf voor de Fraters van Liefde is.

Leven in teken van liefde

Zuster Alphonsa: "Zoals nu het kloosterleven bloeit in die landen, zo bloeide het bij ons in de jaren vijftig van de vorige eeuw. Ik ben in die tijd bij de orde gekomen en ik koos voor de Zusters van Liefde nadat ik hun werk had gezien in Denekamp.

De poort van R.K. Kerkhof Welgelegen, met twee engelen

Ik vond ze spontaner dan een andere orde die ik bezocht had in Deventer. Mijn keuze kwam heel eenvoudig tot stand; ook speelde mee dat ik geen partner had en me liever wilde inzetten voor meer personen dan slechts voor één man. Ik ging werken en wonen bij de zusters. Dat hield in dat ik niet meer naar mijn familie mocht en we leefden een groot deel van de dag in contemplatieve stilte. Ook aan tafel mochten we niet praten. Er waren veel gebedsuren ingelast."

"Ik heb mijn eigen naam mogen kiezen. Ik koos voor Alphonsa omdat Alphonsus, een Italiaanse priester uit 1713, mooi werk heeft verricht voor de armen in Napels. Hij was een redemptorist en net als ik een Mariavereerder. Mijn leven stond in het teken van de gemeenschap en in het teken van de zorg voor de ander. Wij, de 46 Zusters van Liefde uit Medemblik, werkten in de zorg. De fraters werkten op het internaat en gaven vooral

[Lees verder op pagina 26](#)

“Eén op de zes Nederlanders is eenzaam, ik vind dat schokkend”

vervolg van pagina 23

onderwijs. We leefden volgens bepaalde levenswaarden. Zoals afstand doen van persoonlijk bezit, ongehuwd blijven en leven in gehoorzaamheid. Door de tijd heen zijn deze levenswaarden geworden tot de drie geloften van armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid. De gelofte van armoede wordt tot gelofte van gedeeld bezit in solidariteit met elkaar, de gelofte van zuiverheid tot gelofte van ongehuwd leven in wederzijdse verbondenheid en de gelofte van gehoorzaamheid tot gelofte van luisterbereidheid en gehoor geven aan de woorden uit het evangelie. Ook voor mij geldt dat nog steeds; een leven in het teken van liefde. Er zijn voor een ander, voor de minderbedeelden. Open en gastvrij in het leven staan. Ik speel een bescheiden rol in het leven van die ander, de grens of balans te vinden was niet altijd makkelijk. Ik heb ook steun gekregen van anderen hierin, met name van een frater waar ik goed mee kon praten. Nu ik 79 ben, heb ik ook geleerd om tijd voor mezelf te nemen. Ik wandel, bid en lees graag een goed boek. Sinds het klooster is opgeheven woon ik in een eigen huis en ga nog met veel plezier een paar dagen elders het kloosterleven in, maar ook ga ik gewoon lekker op vakantie met mijn eigen zusters!”

Iedereen is welkom

Medemblik was vroeger een rijk vissersdorp, maar door de sluiting van de Zuiderzee veranderde de samenstelling. Werkloosheid en armoede deden hun intrede. Het dorp stond zelfs enige tijd als communistisch bolwerk te boek; nu bestaat Medemblik uit een mix van geloven

Oud graf. De intentie is oude graven waarvoor niet meer wordt betaald, wel te ruimen maar het monument te bewaren

Links Lia Bot, rechts zuster Alphonsa

en achtergronden. De algemene begraafplaats heeft een islamitisch gedeelte. Al sinds jaren is in Medemblik de R.K. Begrafenis- en Crematievereniging De Eendracht actief. De vereniging geeft aan leden – maar ook aan niet-leden – hulp bij de uitvaart en heeft een eigen begraafplaats: R.K. Kerkhof Welgelegen. Lia Bot is bestuurslid: “Natuurlijk hebben we liever leden, maar iedereen is welkom. We regelen ongeveer twintig begravingen

per jaar. Als vereniging besteden we meer tijd aan een uitvaart dan een commerciële uitvaartondernemer. We zijn van huis uit katholiek, maar we regelen ook uitvaarten op de algemene begraafplaats, en crematies. Het valt me trouwens op dat bij jongeren vaker voor begraven wordt gekozen. Ouderen willen de familie liever niet tot ‘last’ zijn door ze te verplichten om een graf te onderhouden, want zij weten natuurlijk dat wij het belangrijk vinden dat het kerkhof mooi blijft!”

“Onze tarieven zijn even hoog als op de gemeentelijke begraafplaats, dat vergemakkelijkt de keuze. Het kerkhof is pas gerenoveerd, de algemene graven zijn geruimd en de engelen bij de poort zijn gerenoveerd. De begraafplaats wordt onderhouden door vrijwilligers. Bij de uitvaartvereniging regelt één persoon de hele uitvaart. Dat is fijner voor de familie. Indien gewenst regelen we een avondwake in de kerk, waar zuster Alphonsa ook vaak bij helpt. We zijn een vereniging waar het nabuurschap nog een belangrijke rol speelt. Het hoofd van het Leger des Heils hier, Ina Voorham, heeft eens een lezing gegeven en zei dat één op de zes Nederlanders eenzaam is. Eenzaam wil zeggen dat er nooit iemand op visite komt. Dat vind ik schokkend en daarom willen wij, zuster Alphonsa en onze vereniging, graag het veelal verborgen leed verzachten.” ■

“Ik wilde me inzetten voor meer mensen dan voor slechts één man”

